

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 191/2026-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Vojenské lesy a majetky SR, štátny podnik**, Lesnícka 23, Pliešovce, zastúpeného JUDr. Milošom Barbušom, advokátom, P.O. Box 154, Štúrova 13, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sfk/4/2025 z 26. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 22. decembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 16 Charty základných práv Európskej únie a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1Sfk/4/2025 z 26. septembra 2025. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť. Požaduje tiež náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej prílohy vyplýva, že sťažovateľ ako kontrolovaný podal Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) ako žalovanému podnet z 30. júla 2018 na výkon kontroly ním zadávanej zákazky týkajúcej sa poskytnutia služby na predmet „*Projekt protipovodňovej ochrany v oblasti Levočských vrchov - projektová dokumentácia pre stavebné povolenie*“ po uzavretí špecifikovanej zmluvy o dielo. Vzhľadom na to, že mu bol schválený nenávratný finančný príspevok a ide o zákazku sčasti financovanú z prostriedkov Európskej únie, má záujem o preskúmanie úkonov sťažovateľa.

3. Žalovaný si predmetný podnet osvojil a podľa § 169 ods. 3 písm. a) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) začal konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy pri zadávaní už uvedenej zákazky z vlastného podnetu. V uvedenom konaní žalovaný ako prvostupňový orgán v rozhodnutí z 22. novembra 2018 dospel k záveru, že v danej

veci sú naplnené podmienky § 7 ods. 2 písm. b) a c) zákona o verejnom obstarávaní, na základe čoho sú splnené všetky tri bezpodmienečné požiadavky podľa § 7 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní na účely určenia statusu sťažovateľa ako verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní. Uviedol, že sťažovateľ ako verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní bol v zmysle § 10 ods. 1 tohto zákona povinný pri zadávaní predmetnej zákazky postupovať podľa tohto zákona, a teda bol povinný použiť postup pre zadávanie podlimitných zákaziek bez využitia elektronického trhoviska podľa § 108 ods. 1 písm. b) v nadväznosti na § 113 až § 116 zákona o verejnom obstarávaní. Je teda zrejmé, že sťažovateľ ako kontrolovaný sa tak vyhol viacerým povinnostiam a nevyhnutným predpokladom na zákonné obstaranie predmetu zákazky, čím si liberalizoval celý proces výberu dodávateľa na predmetné služby.

4. O odvolaní sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu rozhodol žalovaný ako odvolací orgán rozhodnutím zo 4. februára 2019, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil prvostupňové rozhodnutie podľa § 177 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní. Dospel pritom k záveru, že sťažovateľ spĺňa podmienky definície podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 7 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorej je verejným obstarávateľom ako právnická osoba, ktorá spĺňa všetky zákonom stanovené podmienky. Sťažovateľ teda postupoval pri obstarávaní predmetnej zákazky v rozpore so základnými povinnosťami kontrolovaného ustanovenými v § 10 ods. 1 a 2 zákona o verejnom obstarávaní tak, ako je uvedené vo výroku prvostupňového rozhodnutia.

5. Správny súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. BA-1S/46/2019 z 12. septembra 2024 zamietol správnu žalobu sťažovateľa podľa § 190 Správneho súdneho poriadku ako nedôvodnú.

6. Najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom z 26. septembra 2025 zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu z dôvodu, že tento je arbitrárny a zjavne neodôvodnený, a teda ústavne neakceptovateľný.

8. Podľa sťažovateľa v danej veci išlo o výklad hmotnoprávneho predpisu a *«o výklad pojmu „plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter“»*. V uvedenej veci je daný rozpor s judikatúrou ústavného súdu, v zmysle ktorej ak bol v určitej právnej otázke vyslovený právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, tak sú všetky všeobecné súdy povinné vychádzať z takéhoto stanoviska, ktoré je pre ne záväzné (napr. III. ÚS 192/06, III. ÚS 300/06, IV. ÚS 14/07).

9. V rámci základných interpretačných postupov v prípade pojmu *„potreba všeobecného záujmu, ktorá nemá priemyselný alebo obchodný charakter“* možno zosumarizovať základné faktory, ktoré je potrebné v prípade sťažovateľa posúdiť, a to a) znášanie ekonomických rizík; b) konkurenčné prostredie; c) uspokojovanie potrieb vo verejnom záujme; d) účel pri založení, ale aj počas

fungovania; e) priemyselný alebo obchodný charakter; f) časť aktivít zameraná na tvorbu zisku a g) vplyv štátu na podnikateľskú činnosť.

10. Je nesporné, že sťažovateľ vykonáva činnosť priemyselného a obchodného charakteru a v plnom rozsahu znáša ekonomické riziká. Štát a ani zakladateľ sťažovateľa nezodpovedajú za straty spôsobené zlým finančným hospodárením. Sťažovateľ je vystavený konkurenčnému prostrediu a nie je chránený ani zvýhodňovaný žiadnymi osobitnými pravidlami pri predaji drevnej hmoty. Základný predmet podnikania sťažovateľa je výroba a predaj drevnej hmoty. Sťažovateľ neuspokojuje žiadne potreby vo verejnom záujme. Uvedené nevyplýva ani z predmetu činnosti a ani zo skutočnej činnosti. Je potrebné uviesť, že zakladateľská listina sťažovateľa bola zmenená, kde sťažovateľ sa stal podnikateľským subjektom v zmysle zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnom podniku“) bez akéhokoľvek verejnoprospešného charakteru. Sťažovateľ vykonáva len podnikateľskú činnosť, ktorá je zameraná na dosahovanie zisku, pričom nevykonáva žiadne aktivity vo verejnom záujme, ale len aktivity smerujúce k vytvoreniu zisku. Štát ani zakladateľ sťažovateľa sa žiadnym spôsobom nepodieľajú na podnikaní sťažovateľa a ani mu neposkytujú dotácie na rozvoj jeho podnikateľskej činnosti.

11. Najvyšší správny súd dospel ku skutkovému a k právnomu záveru, podľa ktorého sťažovateľ vykonáva viaceré činnosti v prospech Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily“) a Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“), ako napr. hospodárske využívanie prírodných zdrojov, udržiavanie ekologickej a biologickej rovnováhy na územiach určených na obranu štátu, plnenie dodávok, prác a služieb súvisiacich so základnými druhmi hospodárskej činnosti pre potreby ozbrojených síl v rozsahu stanovenom zmluvami, údržbu výcvikových zariadení, odstraňovanie stromov ohrozujúcich majetok štátu, odstraňovanie drevín a krov zasahujúcich do koľajísk, oplotení, ciest a infraštruktúry ozbrojených síl a ministerstva obrany, ktorých verejnoprospešná povaha je zrejmá.

12. Účastníci konania pred ÚVO a ani v rámci súdneho konania nepredložili žiadne listinné alebo iné dôkazy, z ktorých by vyplývala uvedená skutočnosť alebo uvedený záver. Nie je vôbec zrejmé, na základe akých dôkazov dospel najvyšší správny súd k záveru, že sťažovateľ vykonáva činnosti pre ozbrojené sily a ministerstvo obrany, čím hrubo porušil zásadu materiálnej pravdy a legality. Sťažovateľ totiž nevykonáva žiadne činnosti v prospech ozbrojených síl a ministerstva obrany. Práve naopak, ozbrojené sily obmedzujú výkon podnikateľskej činnosti sťažovateľa.

13. Najvyšší správny súd ďalej v bode 21 dospel k záveru, že podnikateľská činnosť vykonávaná na území vojenského obvodu je do značnej miery vykonávaná v obmedzenej až vylúčenej hospodárskej súťaži. Nie je ale zrejmé, na základe akých relevantných skutočností dospel najvyšší správny súd k záveru, že sťažovateľ vykonáva svoju hospodársku činnosť v obmedzenej až vylúčenej hospodárskej súťaži. Ide o zjavne nepravdivý záver bez opory v zistenom skutkovom stave, ktorý hrubo porušuje zásadu materiálnej pravdy.

14. V čase vykonania kontroly zo strany ÚVO a vydania rozhodnutí sťažovateľ bol podnikom založeným na účely podnikania, pritom nie je rozhodujúce, že pôvodne bol založený na účely plnenia verejnoprospešných úloh. Sťažovateľ vykonáva podnikateľskú činnosť vo vojenských obvodoch, avšak nielen vo vojenských obvodoch. Vykonáva podnikateľskú činnosť na lesnom pôdnom fonde a poľnohospodárskom pôdnom fonde na rozsiahlych územiach, ktoré netvoria

vojenské obvody. Ide napr. o správu lesov v bývalom vojenskom obvode Javorina, ktorý bol zrušený v roku 2010. Argumentácia, podľa ktorej tým, že sťažovateľ vykonáva podnikateľskú činnosť vo vojenských obvodoch, vykonáva i primárne činnosti na zabezpečenie úloh obrany a bezpečnosti štátu, ktoré sú úlohami verejnoprospešnej činnosti, a tým napĺňa jedno zo základných kritérií na posúdenie toho, či je sťažovateľ verejný obstarávateľ, nemá oporu v zistenom skutkovom stave a ani v právnej kvalifikácii. Sťažovateľ vykonáva podnikateľskú činnosť nielen vo vojenských obvodoch. V zmysle relevantných zákonov nevykonáva žiadne verejnoprospešné činnosti, ktorými plní úlohy na úseku obrany a bezpečnosti štátu. Pre naplnenie tejto podmienky by niektorý zo zákonov musel výslovne uvádzať, aké úlohy na úseku obrany a bezpečnosti štátu sťažovateľ plní. Uvedená právna úvaha najvyššieho správneho súdu je preto bezpredmetná.

15. Neobstojí argumentácia správneho súdu, že sťažovateľ vykonáva podnikateľskú činnosť vo vojenských obvodoch, ktoré sú územnými celkami, čo vylučuje konkurenčný charakter činnosti sťažovateľa. Každý podnikateľ vykonávajúci podnikateľské činnosti na lesnom pôdnom fonde a poľnohospodárskom pôdnom fonde totiž vykonáva takúto činnosť na vopred určených územných celkoch. Výkon podnikateľskej činnosti na určitom území (územná integrita) je takto základným charakteristickým znakom pre vykonávanie podnikania v lesnej a poľnohospodárskej výrobe. Ide o územné celky, ktoré spadajú pod určitý druh chráneného územia z pohľadu fauny a flóry a charakter takýchto území nemôže a ani neurčuje, že podnikateľské činnosti, ktoré vykonáva obhospodarovateľ takýchto území, sú činnosťou vo všeobecnom záujme, keďže územie, na ktorom sa takáto podnikateľská činnosť vykonáva, je určitým typom chráneného územia.

16. Nielen z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), ale aj z judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že ak podnikateľ vykonáva čo i v malom rozsahu činnosti, ktoré uspokojujú potreby všeobecného záujmu, spĺňa kritérium verejného obstarávateľa (teória infekcie). Sťažovateľ túto teóriu nespochybňoval, ale v správnej žalobe namietal, že špecifikovaný predmet činnosti zapísaný v obchodnom registri (správa a využívanie lesného a poľnohospodárskeho majetku a prírodných zdrojov a podnikateľská činnosť v oblasti lesnej, poľnohospodárskej, drevospracujúcej a ostatnej s nimi súvisiacej výroby) nie je „v zásade“ činnosťou, ktorá má verejnoprospešný charakter. Sťažovateľ sa z rozhodnutia správneho súdu nedozvedel, čo z uvedenej činnosti zapísanej v obchodnom registri má verejnoprospešný charakter. Sťažovateľ poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu (3 Sžf 24/2011, 6Sžf 7/2011), v ktorých najvyšší súd identifikoval konkrétne predmety činnosti, ktoré považoval za verejnoprospešné činnosti (napr. správa a užívanie lesného a iného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky, užívanie a obhospodarovanie neštátneho lesného a iného majetku, obnova, pestovanie, obnova a ochrana lesných porastov, záchrana a zachovanie genofondu lesných drevín a ďalšie). Sťažovateľ však „nemá žiadnu z činností uvedených v predmete činnosti, ktorá by mala podobný alebo rovnaký charakter, ktoré boli označené v rozhodnutí NS SR ako verejnoprospešné.“. Aktuálne už ani špecifikovaný predmet činnosti nemá zapísaný v obchodnom registri, ktorý mal zapísaný v čase rozhodnutia ÚVO.

17. Najvyšší správny súd sa stotožnil s právnym názorom Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, podľa ktorého ak štátny podnik podniká na územiach slúžiacich na obranu štátu, je vylúčená hospodárska súťaž, pričom negatívne výsledky hospodárenia budú sanované zo strany zakladateľa (ministerstva obrany). Táto právna argumentácia nemá oporu

v právnej úprave a ani v zistenom skutkovom stave. Každý subjekt podnikajúci v oblasti lesného hospodárstva musí vykonávať činnosť na určitom území, ktoré slúži na plnenie rôznych úloh (napr. obrana štátu, úlohy ochrany flóry a fauny a pod.). Podľa zákona o štátnom podniku tento podnik zodpovedá za výsledky svojho hospodárenia vrátane možnej likvidácie.

18. Neobstojí ani právny záver najvyššieho správneho súdu, podľa ktorého verejnoprospešný charakter činnosti sťažovateľa nevyplýva len z predmetu činnosti zapísaného v obchodnom registri, ale aj z iných dokumentov (organizačného poriadku, výročných správ, predmetu kontrolovanej zákazky). Pre výkon podnikania je rozhodujúci predmet činnosti zapísaný v obchodnom registri a nie je daný vnútornými predpismi sťažovateľa a ani zakladateľskou listinou. V tomto kontexte je relevantná zásada materiálnej a formálnej publicity (§ 27 Obchodného zákonníka), ktorej dôsledkom je, že podnikateľ vykonáva len zapísané predmety činnosti.

19. Najvyšší správny súd sa nijako nevysporiadal so stanoviskom zakladateľa, ktorý s odkazom na relevantnú judikatúru argumentoval, že sťažovateľ nie je podnikateľom, ktorý čo i sčasti vykonáva verejnoprospešnú činnosť.

20. Neobstojí ani argument, že sťažovateľ po vykonanej kontrole a po vydaní rozhodnutia ÚVO realizoval verejné obstarávanie so statusom verejného obstarávateľa. V rámci prieskumu rozhodnutia je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia. Správanie sťažovateľa po vydaní rozhodnutia nemôže mať žiaden vplyv na posudzovanie vydaného a preskúmaného rozhodnutia. V danom verejnom obstarávaní však išlo o použitie prostriedkov Európskej únie a prostriedkov štátu.

21. Pre posúdenie, či sťažovateľ vykonáva čo i len v malom rozsahu verejnoprospešné činnosti, je rozhodujúce, že sťažovateľ v plnom rozsahu nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov a štát nezodpovedá za záväzky podniku (§ 5 ods. 2 zákona o štátnom podniku). Sťažovateľ pôsobí v konkurenčnom prostredí a hlavnou hospodárskou činnosťou je spracovanie a výroba drevnej hmoty, pričom pohyby trhu zásadným spôsobom ovplyvňujú hospodárenie sťažovateľa. Uspokojovanie potrieb vo verejnom záujme nie je v obchodnom registri zapísaným predmetom činnosti sťažovateľa a zakladateľ nemá zásadný vplyv na činnosť sťažovateľa, keď vykonáva len nepriamo kontrolu prostredníctvom dozornej rady. Zakladateľ a ani štát nezasahujú do podnikania a výrobnjej činnosti sťažovateľa v oblasti lesnej výroby. Sťažovateľ bol pôvodne založený ako podnik na účely plnenia verejnoprospešných úloh, avšak v roku 2009 bol zmenený na podnik, ktorý má podnikateľský charakter. Sťažovateľ vykonáva činnosti, ktoré majú priemyselný a obchodný charakter, pričom jeho hospodárenie sa posudzuje podľa toho, či dosiahol zisk pri podnikaní.

22. Sťažovateľ v tomto kontexte poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora C-18/01, kde v zmysle bodu 51 «„ak posudzovaný subjekt pôsobí v bežných trhových podmienkach, zameriava sa na vytváranie zisku a znáša straty spojené s výkonom svojej činnosti, je nepravdepodobné, že sa zameriava plniť ciele, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter.“»). Obdobné vyplýva aj z recitálu č. 10 smernice 2014/24/EÚ.

23. Ak právnická osoba nie je verejným obstarávateľom podľa zákona o verejnom obstarávaní, ale súd ju napriek tomu označí za verejného obstarávateľa a uloží jej povinnosť postupovať podľa pravidiel verejného obstarávania, ukladá jej právom neprípustné povinnosti nad rámec jej podnikateľskej činnosti, zásadne mení právnu pozíciu subjektu, ktorý doteraz podnikal v rámci

bežného občianskeho a obchodného práva, obmedzuje slobodu organizácie a voľby obchodných aktivít a vedie k neprimeranému zaťaženiu administratívnymi, procesnými a ekonomickými povinnosťami. Nejde o bežnú reguláciu trhu, ale o priamy zásah do práva podnikat', pretože mení samotné podmienky podnikania bez zákonného dôvodu a adekvátneho ústavnoprávneho odôvodnenia. Napadnutým rozsudkom najvyšší správny súd dospel k záveru, že sťažovateľ je verejným obstarávateľom, hoci nespĺňa zákonné znaky verejného obstarávateľa podľa zákona o verejnom obstarávaní, nevykonáva činnosť financovanú alebo kontrolovanú verejnou mocou v zákonom predpokladanom rozsahu. Takýto výklad vedie k potrebe vykonávať verejné obstarávanie, čo predstavuje zásadnú a dlhodobú reguláciu podnikania sťažovateľa napr. v podobe výrazného obmedzenia zmluvnej autonómie, časového, administratívneho a finančného zaťaženia, zníženi konkurencieschopnosti a flexibility podnikania a vystavenia sankčnému režimu verejného práva. Je porušený princíp legality obmedzenia základných práv, keďže napadnutý rozsudok rozširuje definíciu verejného obstarávateľa nad rámec zákonných predpokladov, ukladá povinnosti verejného obstarávania bez zákonného titulu, ide teda o nelegálny zásah do slobody podnikania.

24. Súdny dvor v rozhodnutí C-18/01 (Korhonen) zdôraznil, že potreby verejného záujmu sú tie, ktoré by inak musel zabezpečovať štát alebo verejný orgán. V rozhodnutí C-337/06 (Bayerischer Rundfunk) uviedol, že rozhodujúca nie je právna forma ani vlastnícka štruktúra, ale účel, na ktorý bol subjekt zriadený.

25. V aktuálne prerokúvanej veci štát nemá zákonnú povinnosť poskytovať služby, ktoré zabezpečuje sťažovateľ, tieto služby bežne poskytujú súkromní podnikatelia a neexistuje žiadna zákonná delegácia verejnej úlohy. Činnosť sťažovateľa teda nemá verejnoprospešný charakter, ale ide o „čistú podnikateľskú aktivitu“.

26. Pojem „verejný obstarávateľ“, resp. „subjekt riadený verejným právom“ je autonómnym pojmom práva Európskej únie, ktorého obsah nemožno rozširovať vnútroštátnym výkladom nad rámec kritérií ustálených judikatúrou Súdneho dvora, ktorý opakovane zdôraznil, že subjekt možno považovať za verejného obstarávateľa len vtedy, ak kumulatívne spĺňa tri podmienky: 1. bol zriadený na osobitný účel uspokojovania potrieb všeobecného (verejného) záujmu, 2. tieto potreby nemajú priemyselný alebo obchodný charakter, 3. je financovaný, kontrolovaný alebo personálne ovládaný verejným sektorom. Neexistencia čo i len jednej z uvedených podmienok vylučuje kvalifikáciu subjektu ako verejného obstarávateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

27. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

28. Ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

29. Ústavný súd už konštatoval, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná (III.ÚS 502/2015).

30. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom správneho súdu (v rozsahu, ako bol tento vymedzený v napadnutom rozsudku najvyššieho správneho súdu, pozn.), ústavný súd neidentifikoval také právne závery, ktoré by bolo možné považovať za prejav svojvôle. Správne súdy svoje právne závery odôvodnili zrozumiteľne a v dostatočnom rozsahu. Výklad a aplikácia príslušných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní a ustanovení ďalších právnych predpisov (napr. zákona o štátnom podniku) rešpektujú zmysel a účel aplikovaných ustanovení. Na svoje námietky dostal sťažovateľ dostatočnú odpoveď od správnych súdov, na ktorú ústavný súd v podrobnostiach odkazuje. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho správneho súdu (a správneho súdu) nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor správnych súdov svojím vlastným (m. m. III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011).

31. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti formuloval námietku o arbitrárnosti právneho záveru, že spadá pod definíciu verejného obstarávateľa v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Túto námietku (popri ďalších námietkach) formuloval sťažovateľ už v správnej žalobe, ako aj v kasačnej sťažnosti. Bezprostredná odpoveď (reakcia) na túto námietku je obsiahnutá v bodoch 19 až 27 napadnutého rozsudku. Najvyšší správny súd vo viacerých argumentačných líniách reagoval na námietku sťažovateľa v tomto smere. V prvom rade akceptoval právny záver žalovaného, ktorý vychádzal z toho, že sťažovateľ bol založený na účely plnenia verejnoprospešných služieb. Tento účel zostal zachovaný aj po zmene v roku 2009, čo najvyšší správny súd odôvodnil aj poukazom na to, že aj po tejto zmene sťažovateľovi zostali zapísané predmety činností, ktoré majú verejnoprospešný

charakter (porovnaj výpočet predmetov činností v bode 20 napadnutého rozsudku). Najvyšší správny súd poukázal aj na to, že žalovaný skúmal v kontexte zapísaných predmetov činností aj ďalšiu dokumentáciu (napr. organizačný poriadok, výročné správy), ktorá odkazuje na faktické činnosti vykonávané sťažovateľom, z ktorých je taktiež zrejмый verejnoprospešný charakter týchto činností (v tomto smere porovnaj bod 5 napadnutého rozsudku). Tento postup najvyšší správny súd akceptoval aj s odkazom na to, že zapísaný predmet činnosti je všeobecným vymedzením nejakej činnosti, pričom je relevantné skúmať, akú reálnu činnosť kontrolovaný subjekt v rámci zapísaného predmetu činnosti vykonáva. Ústavný súd nemôže tomuto postupu vytknúť svojvôľu, ide o ústavne akceptovateľný postup, ktorý nevychádza len z formálneho vyjadrenia (pomenovania) predmetu činnosti zapísaného v obchodnom registri, ale aj zo skúmania toho, akým faktickým činnostiam zodpovedá zapísaný predmet činnosti, a zo skúmania povahy tejto fakticky vykonávanej činnosti (a to aj z hľadiska jej verejnoprospešného charakteru). Možno tiež konštatovať, že podobným (materiálnym) spôsobom hodnotil najvyšší správny súd aj zmenu sťažovateľa, ktorý v roku 2009 formálne prestal byť subjektom zriadeným na verejnoprospešné účely. V každom prípade najvyšší správny súd identifikoval, že reálne sa výkon činnosti sťažovateľa nezmenil (napr. naďalej vykonával činnosti týkajúce sa lesného majetku vo vojenských obvodoch), preto len na podklade tejto zmeny nebolo možné dospieť k záveru, že sťažovateľ stratil status verejného obstarávateľa. V tomto kontexte pritom najvyšší správny súd (s odkazom na judikatúru Súdneho dvora) poukázal na to, že rozhodujúcim pre uznanie statusu verejného obstarávateľa je plnenie verejnoprospešných úloh, hoci aj v zanedbateľnom rozsahu, a to bez ohľadu na to, že tento subjekt vykonáva aj bežnú (klasickú) podnikateľskú činnosť. Z týchto hľadísk najvyšší správny súd spolu so správnym súdom jednoznačne skonštatovali, že žalovaným zistený skutkový stav nespochybniteľne umožňuje formuláciu záveru, že sťažovateľ v určitom rozsahu vykonáva aj činnosti verejnoprospešného charakteru, čo je rozhodujúcim kritériom pre status verejného obstarávateľa.

32. K existencii súťaže pri vykonávaní činností sťažovateľa najvyšší správny súd s odkazom na relevantnú právnu úpravu poukázal na to, že správa lesného majetku vo vlastníctve štátu vo vojenských obvodoch a na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu je regulovanou činnosťou, pričom oprávnenie na výkon takejto správy je zverené iba právnickej osobe, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je ministerstvo obrany (čo je aj prípad sťažovateľa). Z toho je teda zrejмый, že podnikateľská činnosť vykonávaná na území vojenského obvodu sa v značnom rozsahu vykonáva v obmedzenej až vylúčenej hospodárskej súťaži (bod 21). Ani tento právny záver nemožno vnímať ako svojvoľný, keď zjavne vychádza z toho, že podnikatelia s relevantným predmetom činnosti majú obmedzený prístup na daný trh (resp. segment trhu).

33. Napokon sa najvyšší správny súd vysporiadal aj s obsahom vyjadrenia ministerstva obrany a tiež metodického usmernenia žalovaného z 13. augusta 2007, pričom opäť zdôraznil, že nebolo sporné, že sťažovateľ bol založený na verejnoprospešný účel, pričom toto zistenie nespochybňuje ani zmena sťažovateľa, keďže sťažovateľ aj po uvedenej (formálnej) zmene pokračoval vo vykonávaní rovnakých činností (teda aj verejnoprospešných).

34. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku, ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší správny súd reagoval na jednotlivé námietky sťažovateľa (týkajúce sa jeho statusu ako verejného

obstarávateľa), svoje právne závery zrozumiteľne a dostatočne odôvodnil, pričom pri formulovaní svojich právnych záverov sa neminul zmyslu a účelu aplikovaných právnych predpisov.

35. Ústavný súd z týchto dôvodov ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

36. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu